

**UCHWAŁA NR IV/26/24
RADY MIEJSKIEJ SZLICHTYNGOWA**

z dnia 24 października 2024 r.

**w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz
Przeciwdziałania Narkomanii dla Miasta i Gminy Szlichtyngowa na lata 2025 - 2026.**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt. 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 1465) i art. 4¹ ust. 2 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 2151) oraz art. 10 ust. 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 1939)

Rada Miejska Szlichtyngowa uchwala, co następuje:

§ 1. Uchwala się „Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii dla Miasta i Gminy Szlichtyngowa na lata 2025 - 2026”, stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Na finansowanie zadań wynikających z programu przeznaczają się środki przewidziane w budżecie gminy.

§ 3. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Miasta i Gminy Szlichtyngowa.

§ 4. Uchwała wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2025 r.

Przewodnicząca Rady
Miejskiej Szlichtyngowa

Anna Zalewska

Załącznik do Uchwały Nr IV/26/24
Rady Miejskiej Szlichtyngowa
z dnia 24 października 2024 r.

**Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania
Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania
Narkomanii dla Miasta i Gminy Szlichtyngowa
na lata 2025 - 2026**

Spis treści

1. Wstęp	3
2. Podstawy prawne	3
3. Diagnostyka problemów w Gminie Szlichtyngowa	4
3.1 Struktura demograficzna Gminy Szlichtyngowa	4
3.2 Analiza problemu nadużywania alkoholu przez mieszkańców Gminy	5
3.3 Dane liczbowe Komendy Powiatowej Policji we Wschowie, dotyczące stanu bezpieczeństwa i porządku publicznego	5
3.4 Dane Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej	6
4. Cele Gminnego Programu	7
5. Zadania Gminnego Programu	7
6. Adresaci i realizatorzy programu	9
7. Finansowanie Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych Przeciwdziałaniu Narkomanii	9
8. Źródła finansowania	10

1. Wstęp:

Ustawa o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi z dnia 26 października 1982 roku (Dz.U. z 2023 r. poz. 2151 ze zm.) nakłada na samorząd lokalny uchwalenia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii, który określa lokalną strategię w zakresie profilaktyki i przeciwdziałania narkomanii oraz zadania związane z przeciwdziałaniem uzależnieniom behawioralnym w celu minimalizacji szkód społecznych i indywidualnych, wynikających z nadużywania alkoholu, narkotyków i uzależnień od zachowań.

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na rok 2025 określa zakres i formę realizacji zadań wynikających z ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2023 r. poz. 2151 ze zm.), ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2023 r. poz. 1939 ze zm.) oraz z Narodowego Programu Zdrowia na lata 2021-2025 (Dz.U. z 2021 r. poz. 642). Jego nadrzędnym celem jest tworzenie spójnego systemu działań profilaktycznych i naprawczych zmierzających do zapobiegania powstawaniu nowych problemów oraz zmniejszenia rozmiarów problemów, które występują w gminie. Działania podejmowane w ramach niniejszego Programu mają na celu zmniejszenie różnorodnych problemów powodowanych przez alkohol, narkotyki i inne uzależnienia w całej społeczności lokalnej. Cele programu są spójne z celami zapisanymi w Narodowym Programie Zdrowia na lata 2021-2025. Realizacja tych zadań prowadzona jest poprzez Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii uchwalony przez Radę Gminy.

2. Podstawy Prawne:

- Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t.j. Dz.U. z 2023 r. poz.2151, ze zm.);
- Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (t.j. Dz.U. z 2023 r. poz.1939 ze zm.);
- Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (t.j. Dz.U. z 2024 r. poz. 424 ze zm.);
- Ustawa z dnia 12marca 2004 r. o pomocy społecznej (t.j. Dz.U. z 2024 r. poz. 1283 ze zm.);
- Ustawa z dnia 24kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i wolontariacie (t.j. Dz.U. z 2023 r. poz. 571 ze zm.);
- Ustawa z dnia 13czerwca 2003 r. o zatrudnieniu socjalnym (t.j. Dz.U. z 2022 r. poz. 2241 ze zm.);
- Ustawa z dnia 11września 2015 r. o zdrowiu publicznym (t.j. Dz.U. z 2022 r. poz. 1608 ze zm.);
- Ustawa z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (t.j. Dz.U. z 2023 r. poz.1270 ze zm.);
- Ustawa z dnia 11 września 2019 r. prawo zamówień publicznych (t.j. Dz. U z 2024 r. poz. 1320 ze zm.);

- Ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz.U. z 2024 r. poz. 1465 ze zm.);
- Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 30 marca 2021 r. w sprawie Narodowego Programu Zdrowia na lata 2021-2025 (Dz.U. z 2021 r. poz. 642).

3. Diagnostyka problemów w Gminie Szlichtyngowa:

Diagnoza powstała w oparciu o dane pozyskane od następujących podmiotów:

- Referaty Urzędu Miasta i Gminy w Szlichtyngowej
- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii
- Komenda Powiatowa Policji we Wschowie
- Miejsko – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Szlichtyngowej

3.1 Struktura demograficzna Gminy Szlichtyngowa:

Na dzień 31 grudnia 2023 r. Gminę Szlichtyngowa zamieszkiwało ogółem 4 818 mieszkańców tj. 2 422 kobiet i 2 396 mężczyzn.

Wielkość i struktura sprzedaży alkoholu na terenie gminy				
Rodzaj punktu sprzedaży alkoholu	Stale - do 4,5% piwo	Stale- od 4,5% do 18%	Stale- pow. 18%	Jednorazowe- do 4,5%
	2023	2023	2023	2023
Gastronomia	2	0	0	6
Handel	2	2	2	0

Wielkość i struktura sprzedaży alkoholu na terenie gminy (stan na dzień 30.09.2024 r.)

Rodzaj punktu sprzedaży alkoholu	Stale - do 4,5% piwo	Stale- od 4,5% do 18%	Stale- pow. 18%	Jednorazowe- do 4,5%
	2024	2024	2024	2024
Gastronomia	0	0	0	8
Handel	2	2	3	0

Zgodnie z Uchwałą nr XLVI/273/18 Rady Miejskiej w Szlichtyngowej z dnia 06 września 2018 r. w sprawie zasad usytuowania na terenie Gminy Szlichtyngowa miejsc sprzedaży i podawania napojów alkoholowych oraz Uchwałą nr XLVI/272/18 Rady Miejskiej w Szlichtyngowej z dnia 06 września 2018 r. w sprawie ustalenia maksymalnej liczby zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych na terenie Gminy Szlichtyngowa Rada ustaliła na terenie Gminy Szlichtyngowa maksymalną liczbę zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych w miejscu sprzedaży:

- o zawartości do 4,5% alkoholu oraz piwa - 8
- o zawartości powyżej 4,5% do 18% alkoholu (z wyjątkiem piwa) -3
- o zawartości powyżej 18% alkoholu - 4

Przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży:

- zawartości do 4,5% alkoholu oraz piwa - 20
- o zawartości powyżej 4,5% do 18% alkoholu (z wyjątkiem piwa) - 20
- o zawartości powyżej 18% alkoholu - 20

Na koniec 2023 roku liczba wolnych zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży jest następująca: 6 wolnych zezwoleń na napoje do 4,5% alkoholu oraz piwa, 3 wolne zezwolenia o zawartości powyżej 4,5% do 18% alkoholu oraz 4 wolne zezwolenia na napoje o zawartości powyżej 18% alkoholu.

Liczba wolnych zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży jest następująca: na napoje o zawartości do 4,5% alkoholu oraz piwa - 18; o zawartości powyżej 4,5% do 18% alkoholu z wyjątkiem piwa - 18, o zawartości powyżej 18% alkoholu – 18.

Na koniec września 2024 roku liczba wolnych zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży jest następująca: 8 wolnych zezwoleń na napoje do 4,5% alkoholu oraz piwa, 3 wolne zezwolenia o zawartości powyżej 4,5% do 18% alkoholu oraz 4 wolne zezwolenia na napoje o zawartości powyżej 18% alkoholu.

Liczba wolnych zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży jest następująca: na napoje o zawartości do 4,5% alkoholu oraz piwa - 18; o zawartości powyżej 4,5% do 18% alkoholu z wyjątkiem piwa - 18, o zawartości powyżej 18% alkoholu – 17.

Nadzór nad liczbą wydawanych zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych pełni Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii, przez opiniowanie wniosków o wydawanie zezwoleń na sprzedaż alkoholu pod kątem zgodności z uchwałami Rady Miejskiej Szlichtyngowa.

3.2 Analiza problemu nadużywania alkoholu przez mieszkańców Gminy:

Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w 2023 r. rozpatrzyła 9 wniosków o zastosowanie poddania się leczeniu uzależnienia od alkoholu. W stosunku do 7 osób wystąpiono do Sądu Rejonowego we Wschowie z wnioskiem o podjęcie leczenia. W 2024 roku (dane za 3 kwartały) Komisja rozpatrzyła 7 wniosków, 4 skierowano do Sądu.

3.3 Dane liczbowe Komendy Powiatowej Policji we Wschowie, dotyczące stanu bezpieczeństwa i porządku publicznego:

Komenda Powiatowa Policji we Wschowie w 2023 r wszczęła 19 postępowań przygotowawczych dotyczących

zdarzeń zaistniałych na terenie Gminy Szlichtyngowa.

Natomiast w 2024 r. (dane za 3 kwartały) KPP we Wschowie wszczęła 10 postępowań przygotowawczych z terenu naszej gminy.

Rodzaj popełnionego przestępstwa	2023	2024 (dane za 3 kwartały)
Kradzież w włamaniem	3	3
Kradzież mienia	4	6
Uszkodzenie mienia	0	2
Nietrzeźwi kierujący pojazdami	17	10
Przemoc w rodzinie	2	0
Narkomania	6	6
inne	3	0

W roku 2023 r. na Komendę Powiatową Policji we Wschowie doprowadzono 23 osoby nietrzeźwe z terenu Gminy Szlichtyngowa.

W roku 2024 r.(dane za 3 kwartały) na Komendę Powiatową Policji we Wschowie doprowadzono 16 osób nietrzeźwych z terenu naszej gminy.

Zjawisko przemocy łączy się z problemem nadużywania alkoholu. Czynniki takie jak: trudna sytuacja finansowa, długotrwałe bezrobocie, problemy mieszkaniowe tworzą atmosferę, która zniechęcająco wpływa na sytuację w rodzinie.

3.4 Dane Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej:

W roku 2023 pomocą Miejsko Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Szlichtyngowej objętych zostało: 112 rodzin w tym 4 rodziny, w których występuje problem alkoholizmu. W rodzinach objętych pomocą społeczną występuje wiele niekorzystnych zjawisk. Są to:

- długotrwała i ciężka choroba - 66 rodzin
- bezrobocie - 54 rodziny
- niepełnosprawność - 54 rodziny
- rodziny niepełne – 21 rodzin

W 2023 roku z tytułu dożywiania dzieci w szkołach z programu rządowego „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019 – 2023 skorzystało 63 dzieci.

Do 30 września 2024 r. pomocą Miejsko Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Szlichtyngowej objętych zostało: 109 rodzin w tym 4 rodziny, w których występuje problem alkoholizmu. W rodzinach objętych pomocą społeczną występuje wiele niekorzystnych zjawisk. Są to:

- długotrwała i ciężka choroba - 58 rodzin,

- bezrobocie - 39 rodzin,
- niepełnosprawność - 42 rodziny,
- rodziny niepełne – 11 rodzin.

W 2024 roku (dane za 3 kwartały) z tytułu dożywiania dzieci w szkołach z programu rządowego „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2024 – 2028 skorzystało 60 dzieci.

4. Cele Gminnego Programu:

Cel strategiczny

Celem strategicznym programu jest ograniczenie skali występujących na terenie Gminy Szlichtyngowa problemów wynikających z nadużywania alkoholu, zażywania narkotyków i innych zachowań oraz ich negatywnych następstw, poprzez podnoszenie poziomu wiedzy i świadomości mieszkańców.

Cel operacyjny

- Poprawa sposobu żywienia, stanu odżywiania oraz aktywności fizycznej społeczeństwa,
- Profilaktykę i rozwiązywanie problemów związanych z używaniem substancji psychoaktywnych, uzależnieniami behawioralnymi tj. hazardu, internetu, graniu w gry i innymi zachowaniami ryzykownymi,
- Profilaktyka problemów zdrowia psychicznego i poprawa dobrostanu psychicznego społeczeństwa,
- Promocja zdrowia i aktywnego starzenia się.

5. Zadania Gminnego Programu:

a) Działania promujące właściwe nawyki żywieniowe i aktywność fizyczną:

- Upowszechnianie w szkołach i placówkach systemu oświaty wiedzy dotyczącej zdrowego odżywiania i aktywności fizycznej,
- Zapewnienie dostępności do obiektów sportowych i zajęć sportowych,
- Promowanie bezpieczeństwa ruchu pieszego i rowerowego,
- Dostęp do sportowych zajęć pozalekcyjnych.

b) Zadania na rzecz ograniczania stosowania środków odurzających, substancji psychotropowych środków zastępczych i NSP:

- Działania informacyjne i edukacyjne,
- Prowadzenie doskonalenia kompetencji osób pracujących z dziećmi i młodzieżą dotyczących wczesnego rozpoznawania zagrożenia używania środków odurzających,
- Zwiększenie dostępności do opieki zdrowotnej osób uzależnionych od substancji odurzających i szkodliwych,
- Organizacja spotkań mających na celu kształtowanie umiejętności i kompetencji społecznych związanych z asertywnością, radzeniem sobie z negatywnymi emocjami, czy identyfikacją podejmowanych przez siebie zachowań ryzykownych oraz źródeł ich występowania,

- Organizacja spotkań dla wychowawców ze specjalistami z zakresu profilaktyki, podczas których nauczyciele mogliby zdobyć wiedzę na temat sposobu wzmacniania relacji zaufania,
 - Edukacja uczniów z zakresu bezpiecznego korzystania z Internetu.
- c) Zadania na rzecz profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, przeciwdziałania narkomanii oraz uzależnieniom behawioralnym:**
- Prowadzenie działań informacyjno-edukacyjnych w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych, przeciwdziałania narkomanii i uzależnieniom behawioralnym w szczególności dla dzieci i młodzieży,
 - Podnoszenie kompetencji przedstawicieli instytucji działających w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów wynikających z uzależnień,
 - Podnoszenie kompetencji osób pracujących z dziećmi i młodzieżą, poprzez aktywne uczestnictwo w warsztatach profilaktycznych,
 - Edukacja rodziców w zakresie pomocy młodzieży w utrzymaniu abstynencji, poprzez warsztaty profilaktyczne i pogadanki prowadzone przez wychowawców klas,
 - Współpraca z podmiotami realizującymi zadania z zakresu profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień,
 - Prowadzenie kontroli przestrzegania zasad i warunków korzystania z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych zgodnie z przepisami ustawy,
 - Prowadzenie na terenie gminy punktu pomocy psychologicznej dla osób z problemem uzależnień i ich rodzin, oraz przeciwdziałania przemocy domowej
 - Podejmowanie czynności przez Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałaniu Narkomanii zmierzających do orzeczenia o zastosowaniu w stosunku do osoby uzależnionej obowiązku poddania się leczeniu, takie jak:
 - przeprowadzenie rozmów motywująco- wspierających,
 - udzielenie informacji o sposobach i możliwościach uzyskania pomocy w rozwiązywaniu problemów alkoholowych,
 - motywowanie osób do podjęcia leczenia odwykowego,
 - kierowanie do sądów wniosków w sprawie o zastosowanie obowiązku poddania się leczeniu osoby uzależnionej od alkoholu w zakładzie leczenia odwykowego.
 - Kontynuowanie zajęć w świetlicach dla dzieci i młodzieży oraz wspieranie uczniów w rozwijaniu ich pasji zainteresowań oraz kształtowaniu postaw ukierunkowanych na twórczość, kreatywność i motywację odkrywania nowych rzeczy,
 - Organizowanie zajęć w czasie wolnym od nauki,
 - Upowszechnienie informacji dotyczących zagrożeń wynikających z używania wyrobów tytoniowych, Organizacja czasu wolnego dla mieszkańców mających na celu wzmacnianie poczucia przynależności oraz rozdawanie materiałów profilaktycznych podczas imprezy.

6. Adresaci i realizatorzy programu:

Program skierowany jest do mieszkańców Miasta i Gminy Szlichtyngowa, w szczególności do:

- dzieci i młodzieży,
- rodziców, opiekunów i wychowawców,
- osób z uzależnieniami,
- osób współuzależnionych i doznających przemocy,
- pracowników działających w obszarze rozwiązywania problemów alkoholowych i innych uzależnień oraz pracowników zajmujących się przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie.

Realizacja programu opiera się na współpracy z poniżej wymienionymi instytucjami:

- Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Szlichtyngowej,
- Posterunek Policji w Szlichtyngowej,
- Komenda Powiatowa Policji we Wschowie,
- Komenda Powiatowa Państwowej Straży Pożarnej we Wschowie,
- Szkoła Podstawowa im. Wojska Polskiego w Jędrzychowicach,
- Szkoła Podstawowa im. Danuty Siedzikówny "Inki" w Starych Drzewcach,
- Zespół Placówek Edukacyjnych w Szlichtyngowej.

7. Finansowanie Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałaniu Narkomanii:

- Konieczność ujęcia w Gminnym Programie zasad wynagradzania członków Komisji nakłada art. 4¹ ust. 5 ustaw. W związku z tym ustala się wynagrodzenie członków komisji rozwiązywania problemów alkoholowych za udział w posiedzeniu komisji w następującej wysokości:

- dla przewodniczącego – 250,00 zł,
- dla zastępcy przewodniczącego – 220,00 zł,
- dla sekretarza – 220,00 zł,
- dla członka – 200,00 zł,
- Ustala się wynagrodzenie dla terapeuty w wysokości ok. 3 600,00 zł miesięcznie,
- Ustala się wynagrodzenie prowadzących dodatkowe zajęcia pozalekcyjne dla dzieci w wysokości 350,00 zł,
- Ustala się wynagrodzenie dla obsługi administracyjnej w wysokości 700,00 zł.

- Podstawą do wypłaty wynagrodzeń, o których mowa w powyższym punkcie stanowi sporządzona i podpisana lista obecności z podpisami członków Komisji biorących udział w jej pracach.

- W przypadku nieobecności Przewodniczącego na posiedzeniu Komisji obowiązki wynikające z prowadzenia posiedzenia Komisji przejmuje Zastępca.

8. Źródła finansowania:

- Źródłem finansowania zadań zawartych w Gminnym Programie są środki finansowe budżetu gminy stanowiące dochody z tytułu wydawania zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych, wniesione przez podmioty gospodarcze, zgodnie z art. 18² ustawy z dnia 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.
- Dochody te stanowią dochód gminy, który w całości jest przekazywany na realizację programu. Zgodnie z art. 18² w/w ustawy środki te nie mogą być przeznaczone na inne cele.

Uzasadnienie

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2025 – 2026, określa zadania własne gminy w zakresie prowadzenia działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych, przeciwdziałania powstawaniu i usuwania następstw nadużywania alkoholu i narkotyków w obszarze pomocy terapeutycznej i przeciwdziałania przemocy domowej, inicjowania i wspierania przedsięwzięć mających na celu zmianę obyczajów w zakresie sposobu spożywania tych napojów, działania na rzecz trzeźwości w miejscu pracy. Program dotyczy kształtowania polityki społecznej i jest kontynuacją działań profilaktycznych zainicjowanych na terenie Gminy Szlichtyngowa w latach poprzednich.

Zgodnie z zapisami ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii do zadań własnych gminy należy prowadzenie działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii, który stanowi część strategii rozwiązywania problemów społecznych i który uwzględnia cele operacyjne dotyczące profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii i zachowaniom behawioralnym, określone w Narodowym Programie Zdrowia.

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii dla Miasta i Gminy Szlichtyngowa został opracowany na lata 2025 - 2026.

Biorąc pod uwagę powyższe, podjęcie uchwały jest uzasadnione.